

בס"ד. ש"פ תרומה, ו' אדר ה'תשמ"ג.

בלתי מוגה

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, וצריך להבין, הרי אמרו כל מקום שנאמר לי אינו זו לעולם, וא"כ איך נאמר ועשו לי מקדש, הרי המקדש, היינו המשכן דאקרי מקדש היו בו שינויים, וכן המקדש שעשה שלמה והבית השני שניהם נחרבו, היינו דלא זו בלבד שאי אפשר לומר עליהם אינו זו לעולם, אלא שבטלו לגמרי לכאורה, ומדוע נאמר ועשו לי. ומבאר בזה כ"ק אדמו"ר הצ"צ באוה"ת (תרומה א'תכד ואילך), שמקדש העליון מחובר ממש למקדש התחתון, וכענין שאמרז"ל על פסוק ירושלים הבנויה כעיר שחוברה לה יחדיו, שירושלים היא עיר שבה מחוברים ירושלים של מעלה וירושלים של מטה, וזהו אינו זו לעולם, שמאיר גם עכשיו ברוחניות מקדש העליון. אמנם לכאורה ענין זה שייך למקדש העליון ברוחניות, אבל מה זה שייך למקדש הגשמי שעליו נאמר ועשו לי מקדש שאינו זו לעולם. וי"ל, שלכן מביא כ"ק אדמו"ר הצ"צ עוד ביאור ע"פ משי"נ ואשים להם מקדש מעט וארז"ל אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות, היינו שבכל זמן, גם בזמן הגלות, הנה הבתי כנסיות ובתי מדרשות הם מקדש מעט שמשם אינו זו לעולם. ויש להוסיף בזה, דזהו גם תוכן הענין דאינו זו מירושלים של מעלה, דמכיון שאינו זו מירושלים של מעלה לכן גם אינו זו מירושלים של מטה, דגם כאשר הי' החורבן באופן דכילה חמתו על העצים ועל האבנים, נשאר גם הביהמ"ק שלמטה, הבתי כנסיות ובתי מדרשות שהם מקדש מעט.

אמנם צריך להבין, מהו החידוש שבענין המקדש שבו ישנה השראת השכינה, והרי כתיב את השמים ואת הארץ אני מלא, היינו שאלקותו ית' נמצא בכל מקום. ולא רק בחי' זו באלקות שאפשר לומר עלי' התואר מלא, בחי' ממלא כל עלמין, אלא גם בחי' אני שלמעלה מממלא כ"ע וגם מסובב כ"ע, גם בחי' זו נמצאת בכל מקום, וא"כ מהו החידוש שבביהמ"ק. ואפילו את"ל שהמשכת אלקות צריכה להיות ע"י עבודת האדם, עדיין אינו מובן מה זה שייך לוועשו לי מקדש דוקא. אך הענין הוא, כמבואר בארוכה בתניא (פנ"א ואילך), דהחידוש דביהמ"ק הוא שתהי' השראת השכינה בגלוי במקום מסויים, וכמו הנפש המתלבשת בגוף, הרי הנפש היא עצם פשוט הנמצא בכל אברי הגוף בשוה, דאותה הנפש היא המתלבשת בכל רמ"ח איברים ושס"ה גידים, ואעפ"כ ברא הקב"ה את האדם באופן כזה, שמקום השראת הנפש בגלוי הוא במוח שבראש דוקא, ומשם נמשך החיות בכל מקום בגוף. וכ"ה גם במקדש, שבו השראת השכינה היא בגלוי ומשם נמשך החיות בכל העולם [אלא שבזה יש ב' דיעות (כמבואר במ"א) אם אופן גילוי השכינה במקדש הוא בדרך מעבר ומקיף, או בדרך התלבשות (פנימי)].

והנה ארז"ל על הפסוק ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כאו"א מישראל. ומזה מובן, דענין זה שבמקדש ישנו כאו"א מישראל, וכן גם הפרטים שבמקדש. והענין הוא, כמבואר בשהמ"צ לאדמו"ר הצ"צ (ובכ"מ), דהנה המשכן נעשה מיריעות וקרשים (או יריעות וכלי המשכן), שזהו ענין מקיפים ופנימיים. וכן הוא גם בעבודת כאו"א מישראל, הנחלקת דרך כלל לעבודה בעיניים ופנימיים והעבודה בעיניים מקיפים. וכמ"ש עוטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה, דיש בחי' שמים כיריעה, שהוא בחי' מקיף מבחוץ, ויש בחי' עוטה אור, שענין האור הוא להאיר מבפנים, פנימיות. ובעבודת האדם העבודה בבחי' מקיף ולבוש היא העבודה

בקיום המצוות, דהמצוות הם לבושים כמבואר בתניא בתחלתו שהם בבחי' לבוש ומקיף. ובפרטיות יותר, יש במצוות ב' בחי', דנוסף לבי' הבחי' הכלליות שבמצוות, המצוות שניתנו למטה, והמצוות כפי שהן למעלה, כמארז"ל ע"פ מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל, דמה שהוא מצווה לאחרים לעשות הוא עושה, שזהו בחי' המצוות שלמעלה, מצוות המאציל ב"ה, הנה נוסף לזה ישנם ב' בחי' בהמצוות שלמטה גופא, בחי' מקיף הקרוב ובחי' מקיף הרחוק, כמבואר הענין בלקו"ת בסופו, שיש מצוות שהם ע"פ טו"ד ויש מצוות שהם למעלה מטעם ודעת. והעבודה בבחי' פנימיות הוא ענין לימוד התורה, כמבואר בתניא שם שהתורה נקראת מזון כמ"ש ותורתך בתוך מעי. אבל אעפ"כ כתיב עוטה אור כשלמה, היינו שגם האור דתורה יש בו בחי' שלמה, בחי' מקיף. והוא משום שיש ב' בחי' בתורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה.

וע"י עשיית המקדש ברוחניות, העבודה בבי' ענינים אלו, קיום המצוות ולימוד התורה, זוכים שיהי' וכן תעשו לדורות, בבית עולמים דלע"ל שעליו נאמר מקדש אדי' כוננו ידיך, כי גם המשכן לא עמד לעולם וכן הבית שעשה שלמה, ודוקא המקדש דלעתיד שהוא מקדש אדי' כוננו ידיך יהי' בית נצחי, כמבואר בזהר. אבל הנתינת כח לזה היא מהמקדש שעשה משה, כמ"ש וכן תעשו לדורות כפרשיי'.

ויה"ר שבקרב ממש יהי' בנין ביהמ"ק השלישי, כי לומדים ענין זה בתורה והתורה היא נצחית, ובפרט כשלומדים ענין זה בפרשת השבוע, וכידוע פתגם אדמו"ר הזקן שצריך לחיות עם פרשת השבוע, הרי אז יש נתינת כח מיוחדת שע"י ההתעסקות בלימוד התורה וקיום המצוות נזכה במהרה בימינו לבנין בית המקדש השלישי בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו דהמקדש הוא עומד מוכן למעלה וברגע כמימרא ירד למטה, במהרה בימינו ממש.

